

Дзюбіна К.О. Передумови збільшення полігонів відходів / К.О. Дзюбіна, Г.Г. Льовкін, А.В. Дзюбіна // Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, магістрантів і молодих вчених «Перспективи стійкого соціально-економічного розвитку сільських територій і» 19-20 грудня 2013 року / За ред. В.Г. Ткаченко. – Луганськ: «Ноулідж», 2013. – 554 с. – С. 149 - 150

УДК 67.08

ПЕРЕДУМОВИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПОЛІГОНІВ ВІДХОДІВ

К.О. Дзюбіна, Г.Г. Льовкін*, А.В. Дзюбіна

Національний університет «Львівська політехніка» (Україна), * Омський державний університет шляхів сполучення (Росія)

Однією з загроз розвитку сільських територій є збільшення площ земельних ділянок, відведених для звалищ та полігонів відходів. Україну відносять до числа країн з найбільш високими абсолютними обсягами утворення та накопичення відходів. Площа звалищ та полігонів в країні займає більшу територію, ніж площа об'єктів природного заповідного фонду України. Площа територій завалених сміттям становить близько 42 тис. км² (7 % від усієї території), а площа об'єктів природного заповідного фонду – близько 27 тис. км² (4,5 %). Варто зауважити, що площа водних ресурсів України також становить 7 % від усієї території. Території, завалені сміттям дорівнюють площам таких країн як Данія (43,1 тис. км²), Нідерланди (41,5 тис. км²), Швейцарія (41,3 тис. км²). Основними передумовами зростання обсягів полігонів відходів є:

- невідповідність полігонів нормам безпеки (кількість сміттєзвалищ, які перевантажені складає 334 од. (5%), а 878 од. (13%) - не відповідають нормам екологічної безпеки);
- різке зростання обсягів відходів нових типів (електронної відео- та аудіотехніки, комп'ютерів, мережевого і телекомунікаційного устаткування, енергоощадних ламп тощо);

Дзюбіна К.О. Передумови збільшення полігонів відходів / К.О. Дзюбіна, Г.Г. Льовкін, А.В. Дзюбіна // Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, магістрантів і молодих вчених «Перспективи стійкого соціально-економічного розвитку сільських територій і» 19-20 грудня 2013 року / За ред. В.Г. Ткаченко. – Луганськ: «Ноулідж», 2013. – 554 с. – С. 149 - 150

- низька якість робіт з паспортизації, рекультивації та санації сміттєзвалищ (з 2715 сміттєзвалищ, які потребують паспортизації, у 2012 р. було фактично паспортизовано 587 од. (потребує паспортизації 32% сміттєзвалищ від їх загальної кількості);
- непрозорі тендерні процедури в сфері поводження з відходами (тендери з переробки сміття на держаному рівні виграють підприємства, які не зацікавлені в переробці сміття, натомість розвозять його на звалища);
- відсутність закріпленої на державному рівні єдиної класифікації відходів за класами небезпеки;
- відсутність належним чином організованої системи поводження з токсичними відходами (станом на 01.01.2013 р. в Україні працює лише 12 сміттєсортувальних ліній, 2 сміттєспалювальних заводів і 3 сміттєспалювальні установки);
- неефективні норми адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення правил поводження з відходами .

Світовий досвід показує, що єдиним інструментом впливу на зменшення обсягів площ звалищ та полігонів для сміття є будівництво високотехнологічних сміттєпереробних заводів та стимулювання процесів рециклінгу, утилізації, збирання і заготівлі відходів як вторинної сировини на законодавчому рівні.